

„Nowa Reforma“ wychodzi dwa razy dziennie.

Numer poranny wychodzi codziennie prócz poniedziałków i dni świątecznych. — Numer popołudniowy wychodzi codziennie prócz niedziel i świąt.

PRENUMERATA WYNOŚI:				
	roczna	połroczna	kwartalna	miesięczna
W Krakowie	24 kor.	12 kor.	6 kor.	2 kor.
W Austro-Węgrzech:				
— jednorożną przesyłką poczt.	32	16	8	2 70 h.
— dwurazową	36	18	9	2 20
W Państwie Niemieckim	36	18	9	2 20
W innych państwach	48	24	12	4

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wprost do Administracji „Nowej Reformy“ w Krakowie. Nr rach. poczt. Kasy Oszczęd. 867.484.

Redakcja: al. Jagiellońska 10. Administracja: ul. św. Anny 3. — Telefon Redakcji i Administracji Nr 41, dla rozmów zamiejscowych 1672. — Reklamistów nadsyłających Redakcji nie zwraca. We Lwowie sprzedaż numerów po 6 halery; w Biurze dzienników S. Sokolowskiego, ulica Jagiellońska 8 i w Biurze Pielna, ulica Karola Ludwika 9.

Cena numeru 4 hal., z przesyłką pocztową 6 hal.

NOVA REFORMA

NUMER PORANNY

Prenumeratę przyjmują:

zamiejscową: Administracja „Nowej Reformy“ i wszystkie urzędy pocztowe; miejscową: Administracja „Nowej Reformy“. — Główna redakcja w Rybniku. — Agneta J. Hopasa i A. Salomonowej, ul. Szczęśliwa 9; Biuro dzienników M. Hupczyca, ul. Jagiellońska 7; Trafika w Sukienicach.

Zamiejscową prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) przyjmują: we Lwowie Biuro dzienników A. Buchstaba, ulica Karola Ludwika 12. — S. Sokolowski, ulica Jagiellońska 2. — W Jarosławiu A. Amster. — W Tarnowie M. Reckach. — W Wiedniu: He. an. J. Schmid (sprzedaż oddzielnych numerów), i Wolleise 6. — W Dukes Nachf. E. J. Vogler (także w Hamburgu, Frankfurtu n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wroclawiu). — R. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze). — H. Schalek (Wollzeile). — W Paryżu Société Matinale de Publicité A. Lorette, directeur, Rue Rougemont 4.

Ogłoszenia (inseraty) przyjmują Administracja „Nowej Reformy“ za opłatą od miejsca, wiersza drobnym piśmem (petit) za pierwszy raz 30 h., za każdy następny raz po 15 h. — Nadeślanie drobnych piśmem (petit) za pierwszy raz 30 h., za każdy następny raz po 15 h. — Nadeślanie publiczne po 2 kor. od wiersza. Układ tablicowy, cyfrowy, skomplikowany, pierwszy raz 40 hal.

Załączniki do „Nowej Reformy“ (prospekty, cyrkulacje, ogłoszenia itp.) przyjmują się za cenę 2 kor. od 100 egz. dla zamiejscowych, a 1 kor. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratów.

Rozpisanie nowych wyborów.

(Telefonem).

Lwów, 16 maja.

Wczoraj ogłoszono następujące obwieszczenie:

Na podstawie najwyższego patentu z 9 maja 1913 r., którym rozwiązano Sejm krajowy i równocześnie zarządzone przedsięwzięcie nowych wyborów, rozpisanie się niniejszem w myśl § 6 statutu krajowego powszechne wybory do Sejmu galicyjskiego i ustanawia się jako dzień wyborów w okręgach wyborczych gmin wiejskich 30 czerwca 1913 r., w okręgach wyborczych miast 3 lipca, w łbach handlowych i przemysłowych 4 lipca, a w ciałach wyborczych większych posiadłości 8 lipca b. r.

Obwieszczenie to podpisał namiestnik Bo-brzyński.

Z Koła polskiego.

(Telefonem).

Wiedeń, 16 maja.

Komunikat z wczorajszego posiedzenia Koła polskiego opiewa:

Prezes dr. Leo zegnając imieniem Koła w serdecznych i ciepłych słowach obecnego na wczorajszym posiedzeniu namiestnika Korytowskiego, daje wyraz przekonaniu, że dr. Korytowski, którego powołanie na to stanowisko kraj cały przyjął z wielkim zadowoleniem, powie, że jak najrychlej przez szczęśliwe rozwiązanie sprawy reformy wyborczej osiągnąć uspokojenie kraju i normalne funkcjonowanie naszego życia autonomicznego. Wypowiadając prawdziwy żal w imieniu członków Koła, że aby tak przez wszystkich ceniony i kochany kolega parlamentarny, zapewnił w końcu przesiadki namiestnika, że w trudnym i ciężkim zadaniu, jakie będzie miał do spełnienia, zawsze na najczystsze poparcie Koła polskiego bezwarunkowo liczyć może.

Po przyjęciu żywymi oklaskami przemówienia prezesa Koła zabrał głos namiestnik dr. Korytowski, wyrażając swoje zadowolenie, iż stosunki tak się ułożyły, że może pojechać się jeszcze z kolegami w Kole polskim, podziękować im jeszcze za okazaną dotychczas życzliwość i prosić o poparcie na przyszłość. O poparcie to zawsze starać się będzie, bo wie, jaką doniosłość ma zachowanie ścisłego porozumienia między namiestnikiem a reprezentacją kraju w Wiedniu. Nie potrzebuje zapewniać, jak trudną była dla niego decyzja, ale wola monarchii, miłość kraju i chęć służenia mu na trudniejszej stanowisku, przechrzili ostatecznie szale i spowodowały, że podjął się tego zadania. — Wreszcie prosi gorąco jeszcze, aby Koło, znając go od tylu lat i zaszczycając go zaufaniem, obdarzyć go zechłotą i nadal swą życzliwością.

Posłowie wysłuchali obu przemówień stojąc i po zakończeniu serdecznie wypowiedzianej mowy nowego namiestnika dali wyraz swemu zadowoleniu przez oklaski.

Następnie składa prezes sprawozdanie z odbytego dzisiaj posiedzenia przewodniczących klubów parlamentarnych, którego dalszy ciąg ma się odbyć dzisiaj, oraz sprawozdanie z posiedzenia komisji parlamentarnej Koła.

Na tem ostatnim posiedzeniu uchwalono, aby Koło wniosło interpelację do rządu o rozpuszczenie rezerwistów, ewentualnie zastąpienie ich świeżymi siłami. Zdaniem komisji parlamentarnej, należy poprzeć załatwienie planu finansowego, o ile w tej mierze nie będą z innych stron następczy się trudności.

Po otwarciu dyskusji zabierali głos posłowie Średniawski, Witos, Śliwiński, Potoczny, Buzek, Jedynak, Wróbel, Wysocki, Lasocki, Tertl, Stapiński, Bomba, Śmiłowski, Kędzior. W odpowiedzi na zapytania pp. Śliwińskiego i Tertla, z których drugi domagał się wyjaśnienia w kwestii załatwienia przesiadki namiestnikowskiego, zauważył prezes Koła, iż we właściwym miejscu już wyraził swoje zapatrywanie co do mianowania namiestnika, nie zaś kierownika namiestnictwa, gdyż przejściowy kierownik nie mógłby mieć należytej powagi wobec podwładnego grona urzędników. Rząd z innych motywów stanął najpierw na stanowisku mianowania kierownika, w ostatniej jednak chwili oświadczył się za nominacją namiestnika.

Co się tyczy osoby kierownika, to prezes nie popierał specjalnie żadnego kandydata, lecz stanął na stanowisku, że jest rzeczą rządu znaleźć najodpowiedniejszą osobistość. Zasadą jednak, aby przed definitywnym rozstrzygnięciem daną mu była sposobność wypowiedzenia swego zapatrywania na sposób załatwienia sprawy. — Temu żądaniu rząd uczynił zadość, gdyż przed rozstrzygnięciem kwestii nominacji na Radzie ministerjalnej prezes gabinetu poinformował prezesa Koła polskiego poufnie o swoich zamiarach, wymieniał zarazem osobistość, desygnowaną na namiestnika.

Wobec cenionych powszechnie przymiotów osobistych kandydata, oraz znanych jego przekonania politycznych odnośnie do sprawy reformy wyborczej, wyraził prezes Koła polskiego zapytanie, że — zdaniem jego — Koło polskie przyjmie z zupełnym zadowoleniem powołanie dra Korytowskiego na stanowisko namiestnika, co się też w rzeczywistości stało.

Dalszy ciąg dyskusji został z powodu spóźnionej pory odroczony do dnia dzisiejszego. Streszczenie jej ogłoszonym będzie w następnym komunikacie.

Do komisji parlamentarnej przeznaczono Koło w miejsce dra Korytowskiego posła Czajkowskiego, miejsce pos. Ptasia, zastępującego z komisji, zajął pos. Buzek.

Wiedeń, 16 maja.

Wczorajsze posiedzenia Koła polskiego miało, jak już z góry przewidywano, przebieg spokojny. Zapowiedziane ze strony opozycji ataki zostały zaniechane. Większą część posiedzenia wypełniała dyskusja, w której wszyscy mówcy domagali się wdrożenia energicznej akcji celem rozpuszczenia rezerwistów.

Także w szeregach większości panowało nastrojenie znacznie spokojniejsze z powodu wczorajszego artykułu „Fremdenblatt“, który stwierdził ponownie, że program namiestnika Korytowskiego odnośnie do reformy wyborczej i ugody polsko-ruskiej jest taki sam, jak dotąd. Tosamo stwierdziła półroczowa „Wiener Allg. Zeitung“, dodając, że zmiana na stanowisku namiestnika jest tylko zmianą osób, a nie zmianą systemu. Niemniej korzystne wrażenie wywołało oświadczenie „Fremdenblatt“, że nie było wcale zamiaru pominięcia ministra Długosza przy rozwiązaniu przesiadki namiestnikowskiej.

Niektórzy mówcy omawiali przesiadkę namiestnikowską, szczególnie poseł Śliwiński, który postawił wniosek, aby do dyskusji politycznej Koło polskie desygnowało trzech mówców i aby prezesowi polecono, by wobec gabinetu hr. Stueghka zajął stanowisko bardziej krytyczne co do przeszłości, a wybitnie opozycyjne w przyszłości, gdyby nie było gwarancji, że rząd zmieni system traktowania spraw krajowych.

Niektórzy mówcy poruszyli sprawę planu finansowego, przyczem poseł Stapiński złożył oświadczenie, że przed zakończeniem wyborów do Sejmu nie ma mowy o załatwieniu planu finansowego.

Poseł Kędzior urłował sprawę budowy dróg wodnych, a poseł Średniawski sprawę kolei lokalnych.

Z przesiadki namiestnikowskiej.

(Telefonem.)

Wiedeń, 16 maja.

„Fremdenblatt“ pisze: Z powodu właśnie dokonanej przesiadki na stanowisko namiestnikowskie w Galicji, wyłoniła się wśród polskich kół politycznych wątpliwość, o ile minister Długosz był w możności współdziałać odpowiednio do swego stanowiska przy krokach podjętych przez rząd w sprawie obsadzenia tego urzędu. W tej sprawie należy podnieść, że minister Długosz, który podczas Zielonych Świąt bawił w swych dobrach w Galicji, w tej sprawie został telefonicznie powołany przez hr. Stueghka do Wiednia i wkrótce po przybyciu w tej sprawie odbył z prezydentem ministrów dłuższą poufną konferencję, przyczem minister Długosz miał sposobność objawić swoje stanowisko w kwestii zamierzonego powołania dr. Korytowskiego na namiestnictwo. Dopiero na podstawie tej wstępnej konferencji z ministrem Długoszem, została sprawa ta przedłożona do rad i uchwały Rady gabinetowej a następnie Korony. Wynika z tego, że minister Długosz miał pełną sposobność w stanowiący sposób zająć stanowisko w tej dla Galicji ważnej sprawie. Wątpliwości lub obawy, przedstawione na początku, są tem mniej umotywowane, ile, że wymieniony minister, opierając się na zakresie działania, zakreślonym przez jego poprzedników i przez niego samego, jak wskazywał doświadczenie, w obrębie tego zakresu działania może swą działalność w pełnych rozmiarach rozwijać i w gorliwej i owocnej działalności na rzecz politycznych i ekonomicznych interesów Galicji. Popierają ministra Długosza pełne zaufania i kolegałne stosunki, jakie go, jak przedtem tak i teraz, łączą z wszystkimi członkami gabinetu, a nie w ostatnim rządzie także z szefem gabinetu.

Z Rady państwa.

(Telefonem.)

Wiedeń, 16 maja.

Izba posłów po przerwie przeszła dwumiesięcznej zebrała się dziś na posiedzenie. Prezydent Sylwester wspominał o zamachu na króla greckiego Jerzego i prosił o wyrażenie współczucia rządowi greckiemu z powodu zamordowania króla. Następnie zawiadomił, że dr. Korytowski, zamianowany namiestnikiem, złożył mandat do Rady państwa.

Po odczytaniu wpływów, między którymi znajdują się interpelacje związków narodowo-niemieckiego, partyi chrześcijańskiej i socjalistów w sprawie rezerwistów, przystąpiono do porządku dziennego pierwszego czytania ustawy o uregulowaniu czasu pracy w handlu.

Po przemowie posłów Jarosa i Reuma na dyskusję zamkniętą. Po przemowie mówcy generalnego pos. Fressla odesłano ustawę do komisji, poczem obradowała Izba nad wnioskiem nagłym Tobolki i tow. w sprawie za-

stąpienia dodatków aktywnych urzędników państwowych przez kwaterowe.

Nastąpił zapytania do prezydenta. Pos. Bianchini zalił się, że w Dalmacji panuje zamieszanie dyktatura wojskowa. Dalej podniósł mówca z uznaniem stanowisko króla czarnogórskiego w sprawie Skutari. Spowodowało to oklaski ze strony posłów chorwackich i czeskich, zaś na ławach innych posłów śmiechy i protesty. Wśród wrzawy, jaka zapanała w Izbie, przewodniczący kilkakrotnie wzywał mówcę, aby trzymał się przedmiotu, a wreszcie odebrał mu głos.

Posłowie Kemetter i Polanf domagają się zniesienia łączności między pragmatyką służbową a małym planem finansowym.

Pos. Malik żądał ogłoszenia aktów o aferze pojedynkowej Zborowski-Weiss.

Interpelacje.

Prawie wszystkie stronnictwa wniosły interpelacje w sprawie rozpuszczenia rezerwistów.

Pos. Daszyński i tow. w interpelacji wyśtosowanej do całego rządu zapytują, czy rząd zamierza spowodować natychmiastowe urlopowanie rezerwistów, oraz co uczyni, aby skutecznie przeciwdziałać strasznej klęsce gospodarczej, jakich zamyślał się środków, aby zaradzić brakowi robotnika i dewastującej emigracji.

Pos. Leo i tow. wnieśli interpelację do rządu w tej samej sprawie. Wskazywali oni, że wojna na Bałkanie i spowodowane nią zakłócenia polityczne niezwykle ujemnie oddziaływały na położenie gospodarcze w Galicji. Geograficzne położenie Galicji, jej otwartość na wielkie przestrzenie granic i grożący konflikt z sąsiadem wywołało u mieszkańców zaniepokojenie o własność, podkopano przez to ich zarobek i spowodowało ujemne następstwa dla życia gospodarczego kraju. Do tego przylażyła się jeszcze okoliczność, że tysiące dzieci kraju powołano pod broń, dla obrony granic południowo-wschodnich monarchii, zdala od ojczyzny. Przez to odebrano krajowi, niecierpiącemu już brak sił roboczych z powodu emigracji, tysiące rąk, odrywając je od pracy produktywnej. Wszystkie te ciężkie ofiary, które Galicja w interesie całej monarchii ponosi, uprawniając kraj ten i jego reprezentantów do żądania, aby obecnie wszystko uczyniono, aby szkody naprawiono i poparto dalszy rozwój gospodarczy i kulturalny kraju.

W końcu zapytują interpelanci, czy rząd powołanych w jesieni do czynnej służby rezerwistów z Galicji zamierza możliwie szybko ze służby uwolnić, a gdyby to było niemożliwe, czy rząd gotów jest powołanych rezerwistów, którzy już dłuższy czas pełnią służbę, zastąpić innymi.

Pos. Breiter postawił interpelację w sprawie niezwoływania parlamentu przez szereg miesięcy, w których ważne kwestye dla monarchii stały na porządku dziennym.

Przewodniczący komisji ubezpieczenia społecznego poseł Buzek, odpowiadając na zapytanie, wystosowane do niego przez posła Wintera na ostatnim posiedzeniu, stwierdza, że jako przewodniczącemu komisji najbardziej leży mu na sercu, aby sprawa najdonioślejsza od czasu uwłaszczenia chłopów wreszcie została załatwiona. Obrady komisji natrafiały na trudność w kwestyi ubezpieczenia samodzielnych i współpracujących rodzin w Galicji i w Bukowinie. Większość reprezentantów obu tych krajów nie chciała nic słyszeć o przymusowym ubezpieczeniu rolników samodzielnych i współpracujących członków rodzin, zaś z drugiej strony chce w innej formie także tym kołom ludności zapewnić dobrodziejstwa ustawy. W jaki sposób to się miało stać, zdania były podzielone.

Mówca podjął się zadania pośredniczenia. Po wielu rokowaniach z kolegami z Galicji i Bukowiny sądzi, że znalazł formę kompromisową. Sam był zdania, że można było kontynuować posiedzenia komisji, jednakże poszczególne posłowie z okręgów wiejskich Galicji i Bukowiny byli przeciwni temu. W tem leży powód dłuższej paury w obradach komisji. W następnym tygodniu Izba z pewnością dowie się o posiedzeniach komisji.

Wśród interpelacji znajduje się także interpelacja posłów niemieckich, dotycząca odwołania kierownika biura literackiego w ministerstwie spraw zagranicznych oraz w sprawie działalności biura.

Następne posiedzenie Izby odbędzie się dzisiaj.

Wiedeń, 16 maja.

Wczorajsze posiedzenie Izby posłów wbrew przypuszczeniom miało przebieg spokojny. Zapowiedziana deklaracja hr. Stueghka o sytuacji zagranicznej ze znanych powodów nie nastąpiła.

„Neue Freie Presse“ we wczorajszym wydaniu ponownie grozi zamknięciem parlamentu na wypadek, gdyby w parlamencie przyszło do enuncjacji politycznych. Przy tej sposobności dziennik zapytuje, czy wogóle istnieje jeszcze jakaś większość rządowa. Zaniechanie deklaracji ze strony rządu jest dowodem, że rząd nie mógł sobie zapewnić większości przeciw dyskusji, co jest niewątpliwie wynikiem rozbięcia ugody w Galicji i w Czechach. Dyskusja zagraniczna jednak odbędzie się w przyszłym tygodniu przy dyskusji nad prowizoryum budżetowym. — Oczywiście, że gwarancji co do zaniechania pewnych mów lub wycieczek nikt dać nie może, zwłaszcza wobec braku dyscypliny w anstryackim parlamencie.

Przedsmak dyskusji w polityce zagranicznej

dają niektóre epizody, jakie zaszły na końcu wczorajszego posiedzenia Izby posłów.

Poseł Bianchini w formie zapytania do prezydenta Izby żądał podziękowania dla króla Mikołaja za uratowanie pokoju, a pos. Fressl wyraził zapytanie, że królowi Mikołajowi należy się pokojowa nagroda Nobla. Ale i po stronie niemieckiej odezwały się głosy, nie zgadzające się z polityką zagraniczną monarchii. Poseł niemiecki Friedmann zapytuje się w swej interpelacji, czy istotnie Austria uważa Skutari za jedyną swoją kwestję żywotną. — Ponadto część posłów niemieckich i prasy tu-tejszej urządziła nagonkę na kierownika Biura prasowego przy ministerstwie spraw zagranicznych, oznaczającego niedawno tytułem nadzwyczajnego posła, Kanje, któremu zarzuca myślnie i przesadne w kierunku pesymistycznym informowanie prasy w sprawie Prochaski i misji ks. Hohenhlohego do Petersburga.

Ponadto Biuro prasowe do ostatniej chwili zaprzeczało, jakoby miała nastąpić demobilizacja w Austrii i Rosji. Znanem też jest osłabienie pokojowego oświadczenia hr. Stueghka przez półroczny organ ministerstwa spraw zagranicznych „Fremden-Blatt“.

Wszystkie stronnictwa zgłosiły wczoraj interpelacje, domagające się rozpuszczenia rezerwistów. Posłowie z uznaniem podnieśli postępowanie ministra Bilińskiego, który zaledwie po 12-dniowym trwaniu zniósł stan wyjątkowy w Bośni i Hercegowinie nie chcąc go ani o jeden dzień więcej przedłużać, niż tego wymagała konieczność. Z tem większą krytyką spotyka się postępowanie władz wojskowych, które sprzeciwiają się rozpuszczeniu rezerwistów. Także Koło polskie żądało w swej interpelacji z naciskiem rozpuszczenia rezerwistów, wskazując na olbrzymie szkody, jakie ponosiła Galicja, jako kraj graniczny.

Mimo to z kół informowanych wojskowych słychać, że rozpuszczenie rezerwistów odbywać się będzie tylko częściowo podług turnusu.

Komendy terytorialne otrzymały szczegółowe instrukcje, jak mają postępować przy udzielaniu urlopów. Przedewszystkiem mają być uwzględnieni ojcowie rodzin, rolnicy samodzielnicy, przemysłowcy i robotnicy. Gdyby rezerwistów, żądających urlopu, a zasługujących na uwzględnienie było zbyt wielu, mają być w ich miejsce powołani inni rezerwiści na ćwiczenia wojskowe.

Z komisji budżetowej.

Wiedeń, 16 maja.

Komisja budżetowa odbyła posiedzenie po posiedzeniu Izby. Obradowano nad zamknięciem rachunkowym za rok 1911. Na propozycję J. E. Abrahamowicza wybrano w miejsce dra Korytowskiego posła Germana przewodniczącym komisji. Poseł German dziękując za zaszczyt jakim jest dla niego wybór przewodniczącym komisji budżetowej, prosił o upoważnienie do wyrażenia dotychczasowemu prezesowi komisji drowi Korytowskiemu podziękowania za kierowanie obradami komisji.

Po zagajeniu dyskusji przez sprawodawcę posła Steinwendera, poseł Ellenbogen podniósł, że parlament ma tylko pozorne prawo budżetowe. Stawia szereg zapytań do ministra skarbu, a między innymi zapytuje ile wydano dotychczas na mobilizację.

Przemawiali następnie poseł Friedmann, Tuszar, Stoelzl i Marechl poczem dyskusję przerwano.

Poseł Stoelzl zapowiedział, że w porozumieniu z byłym przewodniczącym komisji drem Korytowskim, który przez swe postępowanie zaskarbił sobie prawo do trwałej pamięci wszystkich członków, postawi podczas obrad nad prowizoryum budżetowym rezolucję o ustanowieniu w parlamencie popiersia byłego ministra skarbu Dunajewskiego.

Następne posiedzenie komisji dnia 20 maja, po posiedzeniu Izby.

Wiedeń, 16 maja.

Komisja budżetowa wybrała dziś swoim przewodniczącym w miejsce Korytowskiego dra Germana. Ponieważ German nie był członkiem komisji budżetowej, przeto poseł Zaraniski ustąpił mu swego mandatu do komisji. — Poseł Abrahamowicz ubiegał się również o stanowisko przewodniczącego komisji budżetowej, jednak ze strony czeskiej i niemieckiej dano mu do zrozumienia, że wybór jego nie byłby pożądanym i że posłowie ci chętniejby widzieli na tem stanowisku posła Germana. Wobec tego Abrahamowicz odstąpił od swego zamiaru.

Poseł German, który był dotąd przewodniczącym komisji regulaminowej, złożył ten mandat. W jego miejsce Koło polskie desygnuje do komisji regulaminowej posła Loewensteina.

Z konwentu seniorów.

Wiedeń, 16 maja.

Wczoraj obradował konwent seniorów, na którym w myśl propozycji prezydenta Sylwestra, popartej przez prezydenta ministrów, uchwalono nie przeprowadzać obecnie osobnej dyskusji nad sytuacją zagraniczną, ale zgłoszone się na to, że prowizoryum budżetowe będzie wniesionem we wtorek, że natychmiast Izba weźmie go pod obrady i że do dyskusji nad prowizoryum budżetowym przyłączoną będzie rozprawa o położeniu zagranicznym.

Na konwencie seniorów toczyła się bardzo ożywiona dyskusja, w której zabierali głos pos-

Gross, Leo, Conci, Link i Kramarz, którzy przemawiali za załatwieniem planu finansowego.

Posłowie Seitz, Schreiner, Daszyński i Masaryk domagali się natychmiastowej rozprawy o sytuacji zagranicznej.

Pos. Kost Lewicki przemawiał przeciw załatwieniu planu finansowego.

Prezydent ministrów Stueghk oświadczył, że zamierzał na wczorajszym posiedzeniu Izby posłów przedstawić położenie zagraniczne i zarządzenia co do stanu wojska na granicy, ale zaniechał tego zamiaru, aby się porozumieć z konwentem seniorów. Nie jest słusznym zdanie, jakobyśmy stali wobec już ukształtowanej sytuacji zagranicznej, która umożliwiała dani jedynie historycznego poglądu na ubiegłe wypadki. Zawikłań nie można jeszcze uważać za ostatecznie ukończone. Debata w Izbie na tą sprawę mogłaby pod względem treści i formy wypaść tak, że nie byłoby wykluczeniem niebezpieczeństwo dla państwa. Z tego powodu prezydent ministrów oświadczył się przeciw osobnej dyskusji o sprawach zagranicznych.

Wiedeń, 16 maja.

Przebieg wczorajszego posiedzenia konwentu seniorów był o tyle charakterystyczny, że okazało się, iż właściwie nie można było żadnego programu prac parlamentu. Przeciwnie postawieniu na porządku dziennym sprawy fakultetu włoskiego zaprzestowali Słowienicy i część Niemców, którzy grozili obstrukcją. Plan finansowy usiłowali forsować chrześc. socjali, imieniem Słowienców poseł Korosec, a imieniem związku niemieckiego poseł Gross. Ale równocześnie inny poseł niemiecki Pacher oświadczył się przeciw planowi finansowemu grożąc obstrukcją, że względu na rozbięcie ugody w Czechach.

Tak samo Rusini sprzeciwili się postawieniu planu finansowego na porządku dziennym Izby. Ogólne zainteresowanie wywołuje stanowisko Koła polskiego w tej sprawie, że względu na zająta ostatnich dni. Prezes Leo oświadczył, że dziś jeszcze nie pora zastanawiać nad tą sprawą, gdyż bądź co bądź pierwszy musi być przeprowadzona dyskusja budżetowa i że potem konwent seniorów będzie się mógł zastanowić co do dalszego programu prac.

„N. Fr. Presse“ widzi w tem oświadczeniu dra Lea pierwszy objaw gniewu Koła polskiego za zająta ostatniej przesiadki. Wyrażeniem od oświadczenia dra Lea było oświadczenie Stapińskiego, który na wczorajszym posiedzeniu Koła polskiego zapowiedział, że do załatwienia planu finansowego przed wyborami do Sejmu galicyjskiego nie dopaści. Wobec tego dzisiejsze dalsze posiedzenie konwentu seniorów nie doprowadzi również do pozytywnego rezultatu.

Agraryusze czeszy przeciw rządowi.

Wiedeń, 16 maja.

Klub agraryusów czeskich uchwalił wczoraj rezolucję, w której wyraża rządowi niezadowolenie z powodu jego chwiejnego stanowiska w sporze czesko-niemieckim i popierania obstrukcji niemieckiej przez odmówienie finansowego poparcia Czechom. Uchwalono ze względu na upór i bezwzględność czeskiego, zmienić dotychczasową taktykę wobec rządu.

W Skutari.

(Telegr. „Nowej Reformy“.)

Cetylna, 16 maja.

Z czarnogórskiego źródła urzędowego donoszą: Między admirałem Bourneym a jenerałem Vecirem umówiono, co następuje: 1) oficerowie czarnogórscy, którzy mają poczyny zarządzania co do transportu materjału wojennego, stanowiącego łup czarnogórski, mogą mieszkać w mieście, nosić broń u boku i zatrzymać swoich ordynansów; 2) Żołnierze czarnogórscy, którzy mają transportować ten materjał, wchodzić do miasta bez broni; 3) Aż do ukończenia transportu materjału, niektórzy oficerowie czarnogórscy wspólnie z oficerami oddziału międzynarodowego wykonywać będą władzę policyjną; 4) Aż do wprowadzenia a nowych urzędników pocztowych, telegraficznych i cło-wych, będą użyć w tych galejach służby urzędnicy czarnogórscy; 5) Żołnierze czarnogórscy zajęci transportami mogą być przez admirał w razie potrzeby użyć do pomocy.

Gdy onegdaj admirał Bourney przybył na plac lądowania, obecne było także ciało konsularne, którego członków przedstawił admirałowi dojen.

Po aneksji wyspy Ada Kaleh.

(Telegr. „N. Reformy“.)

Wiedeń, 16 maja.

W sprawie aneksji wyspy Ada Kaleh donoszą dzienniki południowe, iż ze strony poinformowanej podkreślają, że ponieważ według artykułu drugiego preliminarza pokojowego między Turcją a państwami związkowymi cała posiadłość turecka znajdująca się na zachód od linii Midia—Enos ma przypaść sprzyjniejszemu zaś z drugiej strony wyłącznie specjalnego ustępu w traktacie wobec małego obszaru wyspy nie było zalecenia godnym, odstąpiono od myśli zgłoszenia w tej mierze żądania, albowiem i tak nie ulegało wątpliwości, że wyspa, która przez 30 lat była obsadzoną wojskowo, a za-

której istniał tylko słaby ślad administracji tureckiej, należy do monarchii. Dlatego objęto wyspę w posiadanie państwa węgierskiego przez urzędnika administracji. Wobec małego znaczenia całej sprawy, trudności międzynarodowe z tego powodu się nie wyłoniły. Turecki gubernator nie założył, jak doniesiono, protestu, oświadczył jedynie, że zda sprawozdanie swoim władzom przełożonym. Odjechał on w tym celu do Wiednia, aby zdać sprawozdanie tureckiemu ambasadorowi.

Wiedeń, 16 maja.
„Fremdenblatt“ ogłasza następujący komunikat: Jak się dowiadujemy, dnia 13 b. m. instalowano na wyspie Ada Kaleh węgierskiego urzędnika administracyjnego. Zarządzenie to odnieść należy do tego, że po zawarciu pokoju między Turcją a państwami bałkańskimi oczekiwano na odwołania obecnego tamże funkcjonariusza cywilnego tureckiego, tak, że było rzeczą wskazaną już dziś postarać się o dalszą niezamocowaną administrację tej wyspy, od przeszło 30 lat przez Austro-Węgry obsadzonej.

Zamach na Enver beja.

(Telegr. „N. Reformy“).
Medyan, 16 maja.
„Secolo“ donosi z Konstantynopola: Na Enver beja wykonano zamach. Sprawcami zamachu byli żołnierze. Jak słychać, Enver beja jest ranny.

Nowe żądania państw bałkańskich.

(Telegr. „N. Reformy“).
Wiedeń, 16 maja.
Podpisanie pokoju preliminarne w Londynie dozna zapewne nowej zwłoki, ponieważ, jak słychać, państwa bałkańskie wystąpiły z nowymi żadaniami, które mają być przyjęte do pokoju preliminarne. Serbia domaga się bowiem, aby uchwała reunionu ambasadorów w Londynie, przywracająca jej wolny port nad morzem Adriatykiem i wybudowanie międzynarodowej kolei, była przyjęta do traktatu. Bułgaria żąda, aby linia graniczna Midia Enos w ten sposób została przekształcona, by ujście Maricy i miasto Enos należało do Bułgarii. Grecja zaś domaga się wolnego przejazdu przez Dardanele dla swoich okrętów. Jak wiadomo bowiem, dotąd po zachodzie słońca nie wolno przejeżdżać okrętami przez Dardanele z wyjątkiem okrętów pocztowych Lloydów austriackiego. Grecja domaga się przyznania jej tego samego przywileju.

Paryż, 16 maja.
„Temps“ donosi z Rzymu: Rząd włoski sprzeciwia się stanowisku zatrzymaniu portu Santi Quaranta przez Greków.

Spór bułgarsko-serbski.

(Telegr. „N. Reformy“).
Wiedeń, 16 maja.
„Polit. Corresp.“ donosi z Sofii: Podług oświadczenia rosyjskiego ministra spraw zagranicznych, gabinet petersburski nie chce objąć roli sędziego rozjemczego we wszystkich sporach bułgarsko-serbskich. Podług traktatu bowiem Rosji przypada rola sędziego rozjemczego tylko co do jednej strefy spornej, co do innych zaś kwestyj spornych Rosja jest za bezpośrednim porozumieniem między Bułgarią a Serbią.

Bel rad, 16 maja.
Prasa serbska występuje gwałtownie przeciw Bułgarii. „Maly Žurnal“ proponuje zawarcie sojuszu z Grecją i Rumunią. „Pravda“ sądzi, że należałoby wreszcie przemówić do Bu-

garii w innym tonie. „Wecz. Nov.“ ostrzegają przed dwuznacznym zachowaniem się Rosji, która także w konflikcie z Bułgarią zdradziła Serbię w ostatniej chwili, jak zdradziła ją w sprawie albańskiej i skutarskiej. — Tylko z mieczem w ręku można nauczyć Bułgarię rozumu.

Petersburg, 16 maja.
„Rosskoje Slovo“ zapewnia, że Serbia zgodzi się na odstąpienie Monastyr-Bułgarii, ponadto jednak nie chce czynić żadnych koncesji.

Berlin, 16 maja.
Z Saloniki donoszą, że Bułgarzy koncentrują w całej okolicy swoje wojska.

Umowy mocarstw z Turcją.

(Tel. „Nowej Reformy“).
Londyn, 16 maja.
Biuro Reutersa donosi z Konstantynopola z wiarygodnego źródła, że rząd turecki w umowie z Anglią w sprawie zatoki perskiej uznaje protektorat Anglii nad Kuwair i przyznaje Anglii prawo budowy kolei z Bassory do Kuwair. Bassora ma być punktem końcowym kolei bagdadzkiej. Do zarządu kolei bagdadzkiej mają być zamianowani przynajmniej dwaj przedstawiciele Anglii.

Interesy rządu niemieckiego, o ile chodzi o kolej bagdadzką, mają być również respektowane. Ostateczne załatwienie tej sprawy nastąpi w ciągu 14 dni.

Paryż, 16 maja.
„Echo de Paris“ donosi, że rząd francuski przedłożył Turcji program z żadaniami swymi, które są następujące:

1) Utworzenie szeregu szkół francuskich i innych zakładów francuskich w Turcji; 2) poddanie sądownictwa dla poddanych francuskich konsułom francuskim; 3) Tunezyjczycy i Marokańczycy mają być uważani jako stojący pod protektoratem francuskim.

Dalej żąda Francja w Armenii 4) koncesji na budowę linii kolejowej Samsun Diarbakir z przedłużeniem aż do Trapezuntu, a w Syrii 5) rozszerzenia sieci kolejowej Damaszk Hama w kierunku do Jerozolimy. Wreszcie 6) koncesji na budowę portów Inneboli i Heraklea nad morzem Czarnym i w Trypolisie, oraz Haifa i Jaffa w Syrii.

„Echo de Paris“ sądzi, że wobec rokowań obecnych Anglii i Niemiec z Turcją koniecznym jest, aby także dyplomacja francuska nie była bezczynna.

O kontrolę finansową w Turcji.

Londyn, 16 maja.
„Daily Telegraph“ donosi, że między mocarstwami toczą się ważne rokowania, które mogą doprowadzić do zaprowadzenia międzynarodowej kontroli finansowej w Turcji. Turcja potrzebuje obecnie pożyczki w kwocie dwóch miliardów franków na pokrycie kosztów wojny i przeprowadzenie szeregu reform. Ponieważ w takiej olbrzymiej pożyczce musiałyby wziąć udział wszystkie mocarstwa, następstwem tego byłaby kontrola finansowa nad Turcją. Mocarstwa zażądałyby wpływu na ustanawianie budżetu tureckiego i na wojskowe wydatki. — Jest nieprawdopodobnem, aby Turcja na to się zgodziła, nawet gdyby mocarstwa chciały jej zagwarantować integralność jej terytorium.

Turcja godzi się tylko na zobowiązanie co do ograniczenia wydatków wojskowych przez utrzymywanie najwyżej 100 000 armii i budżetu wojskowego w kwocie maksymalnej 125 milionów koron.

Niektórzy delegaci tureccy, wysłani na konferencję finansową, która rozpocznie w najbliż-

szych dniach swoje obrady w Paryżu, oświadczają się za kontrolą finansową europejską, która jednak po przywróceniu skonsolidowanych gospodarczych i administracyjnych stosunków w Turcji miałaby ustać.

Zjazd w Berlinie.

(Telegr. „Nowej Reformy“).
Petersburg, 16 maja.
Wedle dotychczasowych dyspozycji car Mikołaj w towarzystwie zastępcy ministra dworu generał-adjutanta ks. Kocubeja i innych dygnitarzy dworskich we wtorek 20 b. m. odjedzie do Berlina.

Telegramy

z dnia 16 maja.
Posłuchania u cesarza.

Wiedeń. „Fremdenblatt“ donosi: Dziś przyjął cesarz o godz. 11:30 przed południem na audiencyjnego ministra spraw zagranicznych hr. Berchtolda. Następnie cesarz przyjął przed południem na 1/2 godziny audiencyjnego niemieckiego sekretarza stanu Jagow.

Wizyta Jagowa w Wiedniu.

Wiedeń. Niemiecki sekretarz stanu Jagow, który od onegdaj bawi w Wiedniu, jak wiadomo, odbył swoją podróż głównie w tym celu, aby przedstawić się cesarzowi. Równocześnie p. Jagow miał sposobność zetknąć się osobiście z ministrem spraw zagranicznych Berchtoldem, przyczem odpowiednio do ścisłego stosunku obu zaprzyjaźnionych państw wszystkie polityczne kwestie aktualne zostały omówione. Sekretarz państwa Jagow udaje się dziś rano z powrotem do Berlina.

Obiad dworski.

Wiedeń. Wczoraj wieczorem odbył się u cesarza obiad, w którym wzięli udział ks. Wilhelm Hohenzollern, sekretarz państwa Jagow, ambasador niemiecki z personelem ambasady, minister Berchtold, wspólni ministrowie, prezydent ministrów Stuerghk i dygnitarze dworscy.

Zamknięcie Sejmu tryestyńskiego.

Tryest. Naznaczone na onegdajszy dzień posiedzenie Sejmu tryestyńskiego z powodu braku kompletu nie odbyło się. Starosta krajowy otrzymał zawiadomienie, że z najwyższego polecenia sesja z dniem 13 b. m. zostaje zamknięta.

Rokowania w sprawie Mongolii.

Szangaj. (Niemieckie Towarzystwo kablów). W Pekinie obecnie toczą się rokowania między Rosją a Chinami w sprawie Mongolii. Mimo, że Chiny obstają jeszcze przy zwierzchności, Rosja domaga się niezawisłości Mongolii. Panuje przekonanie, że przyjdzie do porozumienia.

Kronika.

Kraków, piątek 16 maja.
Kalendarszyk kościelny: Jana Nepom. i Ubalda.
Kalendarszyk astronomiczny: Wschód słońca o godz. 3 min. 55; zachód o godz. 7 min. 18; długość dnia godzin 15 min. 23.
Prognoza stacyi meteorologicznej

w Wiedniu: Pochmurnie, nieco ciepło, wschodnie żywe wiatry.

Teatr miejski imienia Słowackiego: „Losy Europy“.

Z Akademii umiejętności. Posiedzenie Wydziału historyczno-filozoficznego odbędzie się w poniedziałek, dnia 19 maja 1913 o godzinie 5 po południu. Porządek dzienny: „Filozofia prawa Jana Jakóba Rousseaua“.

Pamięci dra Jordana. Komitet im. dra Henryka Jordana przy polskim Związku katolickich uczniów rękodzielników zawiadamia, że dnia 18 b. m. o godzinie 9 rano będzie odprawione w kościele u XX. Pijarów nabożeństwo za duszę p. dra Henryka Jordana. Wczoraz o godzinie 8 w czynie Związku (ulica Szczepańska 11) odbędzie się odczyt o p. dra Jordanie.

Aeroplan nad Krakowem. We środę rozpoczęły się w Krakowie ćwiczenia wojskowego oddziału lotniczego. Wczoraj można było obserwować jeden z wojskowych aeroplanów, jak około godziny 5:30 po południu unosił się wysoko ponad wieżą Maryacką i skierował się ku stacyi lotniczej w Rakowicach. Liczni przechodnie i publiczność, zgromadzona po kawiarniach, obserwowała lot aeroplanu, który sterował na wysokości 200—300 metrów. Turkot śruby rozpędowej można było słyszeć ze znacznej nawet odległości.

Odczyt. W sobotę dnia 17 b. m. o godzinie pół do 8 wieczorem w lokalu Stowarzyszenia „Promień“ (ulica Szewska 15) odbędzie się odczyt p. Ignacego Daszyńskiego p. t. „Sejmowa reforma wyborcza“. — Wstęp dla członków „Promienia“ i „Strzelca“ wolny, dla gości 20 hal.

Walne zgromadzenie Towarzystwa numizmatycznego odbędzie się dnia 17 i 18 b. m. W pierwszym dniu o godzinie 5 po południu odbędzie się w sali hotelu Francuskiego zebranie naukowe, na którym dr M. Gumowski wygłosi referat p. t. „Medale Stefana Batorego“. W niedzielę o godzinie 10 rano odbędzie się posiedzenie administracyjne w Muzeum Cza:skich.

Z krakowskiego Związku pomocy dla więźniów politycznych. We wtorek 20 b. m. w lokalu „Spójni“ o godzinie 8 wieczorem odbędzie się zebranie krakowskiego Związku pomocy dla więźniów politycznych z porządkiem dziennym: 1) Działalność Związku w obecnej chwili. 2) Sprawy protestu z powodu zgnęcia nad więźniami. Referuje dr Gottlieb. Zebranie odbędzie się na zasadzie paragrafu 2.

Bójka z dragonami. We środę około godziny 9 wieczór w kawiarni przy moście podgóreckim przyszedł do bójki między dwoma dragonami z Podgórza a kilkoma cywilnymi i ich towarzyszami. Bójka przetrwała się na ul. gdzie zaraz zgromadził się tłum ludzi, który zajął nieprzejazdną postawę względem wojskowych. Dragoni dobyli szabel i rozdzając liczne cieciga zaczęli uciekać przez most ku koczom artylerji przy ul. „Kalwaryjskiej“ w Podgórze. Koszary wkrótce obległ goniący za nimi tłum ludzi. Wtedy na wezwanie ścigających towarzyszy wypadli z koczów żołnierze, zaczęli szablami rozspierać zgromadzoną przed koszarami publiczność; uciekających ścigali aż do rynku. Policja w całym zajął była oczywiście bezsilna. Udało się jej jednak, w chwili, kiedy już nastał spokój, przerysować jednego z głównych sprawców awantury. Jest nim szeregowiec od dragonów nazwiskiem Pivela, który jednak odmawia wszelkich wyjaśnień co do udziału innych żołnierzy.

Poswięcenie fabryki cementu w Górcie. Wczoraj odbyła się uroczystość poświęcenia fabryki cementu w Górcie. Na uroczystość przybyło liczne grono zaproszonych gości, między innymi radca dworu Zimny, jako reprezentant rządu, poseł Jahl, jako reprezentant kraju, hr. Andrzejowa Potocka, ks. Radziwiłł, hr. Edward Mysiowski, hr. Antoni Wodzicki, posłowie Bandrowski i Federowicz, prezes Towarzystwa technicznego Horoszkiewicz, dy-

rektorzy Banku przemysłowego Szarski i Karłowski i wielu innych.

Po akcie poświęcenia odbyło się szczegółowe zwieńczenie fabryki. W czasie przyjęcia, wydanego na cześć gości, wygłoszono szereg toastów.

Ciągnięcie losów. Z Wiednia donoszą: Przy wczorajszym ciągnięciu losów z r. 1870 w Budapeszcie, główna wygrana 200.000 K padła na ser. 3871 nr 17, 20.000 K wygrała ser. 4009 nr 43. Przy ciągnięciu losów hipotecznych węgierskich 4-procentowych z r. 1884 główna wygrana 40.000 padła na ser. 3956 nr 97, losów Józsi z roku 1888 główna wygrana 12.000 K na ser. 836 nr 75, losów państwowych serbskich tytoniowych główna wygrana 20.000 fr. na ser. 3182 nr 24, 3-procentowych austriackich losów (kredytu ziemskiego pierwsza emisja z r. 1880 główna wygrana 90.000 K padła na ser. 147 nr 91.

Odnaczenie. „Wiener Zeitung“ ogłasza: Cesarz nadał radcy dworu dyrekcyi krajowej dyrekcyi finansowej we Lwowie Fryderykowi Riemannowi z okazji przeniesienia go w uproszony stan spoczynku krzyż kawalerski orderu Leopolda.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca: Michał Kopniński.

Ruch przejezdnych.

Kraków, 15 maja.
HOTEL BELVEDERE, ulica Basztowa, l. 27, w pobliżu dworca kolej. (Pokoje od 2 koron. Łazienki, restauracja, kawiarnia na miejscu): Karol Holeczek z Volsow, Tomasz Wilmski z Dobromia, Karol Łyska z Drohobycza, Jura Anielak z Wiednia, Zygfryd Weiss z Morawskiej Ostrawy, Herman Holländer z Białej, Paweł Escherich z Berlina, Herman Sadowski z Miłca, Oskar Weymann z Villach, dr Herman Wenzl z Wiednia, Heliodor Szyzko z Warszawy, Henryk Kreppner, Wanda Włodarska z Kiel, Radolf Pokorny z Viedni, Radolf Ben-Schke z Cieszyna, Robert Klappel z królewskiej Huty, Albin Niedzwiecki z Freistadt, inż. Antoniów Mikuliczew z Moskwy, Herman Weissberg, J. Józef Skotowski ze Lwowa, Jan Grabowski z Nowego Sącza, Radolf Spiegel ze Lwowa, Ernest Hass z Bielska.

Kursa telegraficzne.

Wiedeń, 15 maja. Kursy giełdy wiedeńskiej: Losy: a) procentowe: Austrak. zakład kredytowy obl. pr. z r. 1880 3-proc. —, Austrackiego zakładu kredyt. z obl. pr. z r. 1889 3-proc. 255.—, Uregul. Dunaju z 1870 r. 100 złr. 5-proc. 278.—, Węg. Banku hip. po 100 złr. 4-proc. —, Pożyczka serb. prem. po 100 fr. 5-proc. 114.70, b) bezprocentowe: Budapeszteński (Basilia) 4 złr. 28.35, Zakł. kred. dla h. i p. po 100 złr. 475.—, Clary z 40 m. k. 195.—, Pożyczka m. Lublany 20 złr. 65.60, Czerwonego krzyża austriack. tow. 10 złr. 55.50, Czerwonego krzyża węg. Tow. 5 złr. 33.25, Losy fund. arcyksięcia Rudolfa 10 złr. 85.—, Tureckie oblig. prem. koleji po 400 fr. 240.25, Tureckie oblig. prem. koleji pr. 289.25, Losy kom. m. Wiednia z 1874 r. 479.—.

Berlin, 15 maja. Austrackie banknoty 84.90, Spirytus Paryż, 15 maja. Renta 3-proc. 85.15. Mąka 38.25. Frankfurt, 15 maja. Austrack. kred. 197.75. Kolej państwowa 148.—. Disconto 184.20. Laura —.—.

Wiedeń, 15 maja. Zamknięcie wczorajszej giełdy popołu dnowej notowane: Akcje: Austr. Zakł. kred. 628.75, węg. Zakł. kred. 827.—, Anglobanku —.—, Unionbanku 589.—, Länderbanku 616.50, Bankvereinu 514.—, Bodencredit 1215.—, Galicysk. Banku hipotecznego 650.—, Akcje praskiego Banku kred. 658.—, Kolei państwowych 724.50, kolei południowej 181.—, kolei północnej —.—, kolei czarniowieckiej —.—, Alpiny 104.2.—, Rima Murany 720.25, Praskiego Tow. żelaznego 3.68.—, Fabryki broni 990.—, Akcje tureckie tyt. 335.—, Gal. Karp. Tow. naft. 89.—, Obl. węg. indemniz. —.—, Renta majowa 55.65, Austr. renta koron. 89.90, Węgier. renta koron. 82.45, 50-letnie Lisy Tow. kred. ziemsk. 89.50, 4% Lisy Banku hip. 84.5, 4 1/2% Lisy Banku hip. 90.75, 5% Lisy Banku hip. 93.—, 4% Lisy Banku kraj. 85.—, 4 1/2% Lisy Banku kraj. 89.—, 4% Gal. Obl. prop. 84.20, 4% Gal. pożyczka kraj. z r. 1893 84.25, 4% pożyczka m. Lwowa 82.90, 4% pożyczka m. Krakowa 81.25, Losy tureckie 239.75, Marki 1.7.75, Ruble 25.75, Rosyjs. pożyczka —.—, Skoda 845.50, Powsz. B. depoz. —.—.

Uspokojenie spokojne.

Zakład artystyczno-kamieniarski i budowlany
Józefa Ruleszy
naprzeciw cmentarza w Krakowie, posiada wielki wybór gotowych pomników z piaskowca, granitu i marmuru. Podjął się wykonania grobowców w mieście i na prowincji. Telefon 1859 24 108 0

„LAKTOL“
Karmelicka 15.
Zakład dla wyrobu przetworów dyetetycznych z mleka pod stałą kontrolą Komisji przem. Krakow. Tow. lekarskiego. Tel. Nr 1086. 3514 3 3
Lactobacyllina w pastylkach „Le Ferment“ lub „Fournier Freres“. **Lactobacyllina** w proszku do robienia mleka z tych samych firm. **Pastyłki** warszawskie do robienia kefiru. **Zaczyn płynny** do wyrobu „laktolu“ w domu. Wysyłka pocztą odwrotnie. Yoghurt.

Potrzebne
letnie mieszkani (2—4 pokoi i kuchni), czyste, zdrowe, umiarkowane, z ogrodem lub pod lasem, w pobliżu kolei i kościoła. — Kraków, plac Kossaka 8, I p., R. N. 4062 3 3

Bonerowska 5, III p.
Pokoje umeblowane na czas krótszy i dłuższy, z całodziennym utrzymaniem. 41 28 0

Soki do legumin
Malinowy
Poziołkowy
Winiowy
Ananasowy
Cytrynowy
poleca
Wojciech Olszowski
Kraków 191 2 0
Maly Rynek, róg ul. Szpitalnej.

Trzecie piętro
w domu przy ul. św. Anny 3 zaraz do wynajęcia. Wiadomość u dozorey domu. 2444 29 0

Bracia Tercyarze św. Franciszka
(Bracia Albertanie)
posługujący ubogim
w Krakowie, Kazimierz, ul. Krakowska 47
Telefon 206
sprzedają najpowszechniej używane meble gięte, wypłatanie lub z siedzeniem deszczukowym, t. j. krzesła, fotele, kanapy, bujanki, taborety biurowe i salonowe.
Również przyjmują krzesła do wyplatania, naprawy i politurowania.
Krzesła i stoły do wypożyczania są na składzie. 181 29 0
Wycieraczki kokosowe, oraz własnego wyrobu plectone trzcinowe, w różnych wielkościach.
Chodniki kokosowe do kościołów, urzędów na schody, korytarze i do przedpokoju.

Towarzystwo Zaliczkowe w Krakowie

zarejestrowane z nieograniczoną poręką, założone w 1870 r.,
ulica Straszewskiego 28 (naprzeciw Uniwersytetu)
podniosło procent od wkładek z 4 1/2% na 2273 12 12

5%

opłaca procent od dnia złożenia i podatek rentowy.

Uroda więcej znaczy niż bogactwo!

Piękną cerę można mieć przy użyciu **Kremu Venus** usuwającego **PIĘGI**, plamy, opaleniznę i liszaje, oraz **Pudru Venus** dla pań, nieszkodliwego, subtelnie i delikatnie przylegającego do twarzy. Poleca laboratoryjny **St. Górskiego w Warszawie**. Główny skład w Drogueryi Magistrowi farmacyi **J. HANAKA i Sp.**, Kraków, Szewska 5. Krem Venus stołk 4 i 1 K 50 h 1 2 K 50 h, Puder Venus pudełeczko 4 40 h. 80 h i 1 K 20 h i 2 50 K 1637 10 10

4231

Hala licytacyjna

c. k. Sądu powiatowego cywilnego w Krakowie, ul. św. Tomasza l. 29.
W sobotę, dnia 17 maja 1913 roku i w dniu następne o godzinie 9 rano będą sprzedane:

Kredens, szafy, garnitur mebli, biurko, otomana, lustra, komoda, lampa elektryczna, dywan perski, dywan z linoleum, materace, laski sklepowe, aparat piwny, waga stołowa, bilard, trunki, gramofon, albumy, wazy, klatka, zegary, rower, maszyna do szycia cholewek, wierzchoły ze skóry, towary łokciowe, żakiet perski, mąka.
Kraków, dnia 15 maja 1913.
Blizsze szczegóły na tablicy przed halą umieszczoną.

Nr ins. 27

Abituryent

poszukuje jakiegokolwiek posady odpowiedniej. Zgłoszenia pod „Maryusz XII“ poste rest. Kraków, za okazaniem kwitu inserat. 3923

CRACOVIA

konces. Biuro pośrednictwa
poleca kilka majątków do kupna, sprzedaży, oraz dzierżawy na dogodnych warunkach. Należy poszukiwać się spółnika **zaraz** do rentownego interesu z gotówką 30.000 kor. Wiadomości: biuro, Kraków, Krótka 8, II p. 4050 3 3

Wózek

dla dziecka, zupełnie dobry, do sprzedania tanio. Ul. św. Jana 26, I p., front. 3934

Panienka

młoda, mająca praktykę biurową, umiająca pisać na maszynie, poszukuje odpowiedniej posady. „Pracowita“ poste rest. Kraków. 186 6 0

Dzwonki elektryczne

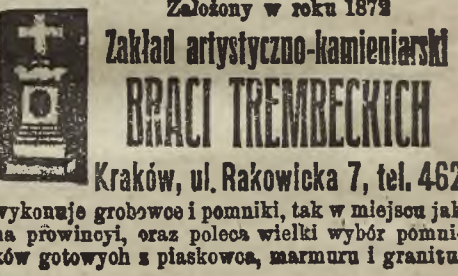
instaluje i naprawia najtaniej według najnowszej metody 363 10 10

H. Niemetz

Optyk i mechanik, ul. Karmelicka l. 15.

Lovrana

Pension Central.
Jedyny pensjonat polski.
Ceny przystępne.
Dojazd statkiem z Rjeki (Fiume) lub tramwajem elektrycznym z Abacy-Matuglie. 129 37 0

Zakład artystyczno-kamieniarski
BRACI TREMBECKICH
Kraków, ul. Rakowicka 7, tel. 462
wykonuje grobowce i pomniki, tak w miejscach jak na prowincji, oraz poleca wielki wybór pomników gotowych z piaskowca, marmuru i granitu. 81 108 0

Szkołka freblowska

Teofil Rydlński
przyjmuje dzieci każdego czasu, zapewniając troskliwą opiekę. 20 46 0
Ulica Krowoderska 25, I piętro.

Akademik

biegły korepetytor, poszukuje lekcji lub guwernerki, wyjedzie także za granicę. Zgłoszenia: Kraków, ul. Topolowa 10, II p., u p. Kleiner. 160 4 0

Staruszka osmdziesięcioletnia

utrzymująca pracę rąk własnych dwoje nieuleczalnie chorych dzieci, prosi gorąco litościwych ludzi o pomoc. Łaska wdzięki przyjmij Administracya „N. Reformy“ pod **W. P.** lub podaje adres. 23 44 0

Pielęgniarka

poleca się Sz. Publiczności. Podejmuje się opieki nad chorymi po domach — wykonuje także masaż. Adres: ulica Czarnowiejska l. 23, front, II piętko. 189 2 0